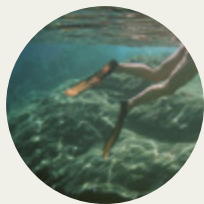
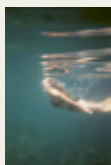
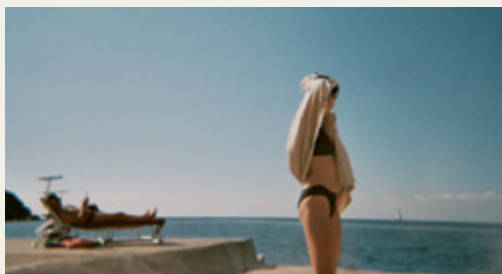
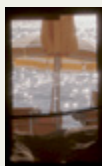

EMMI—

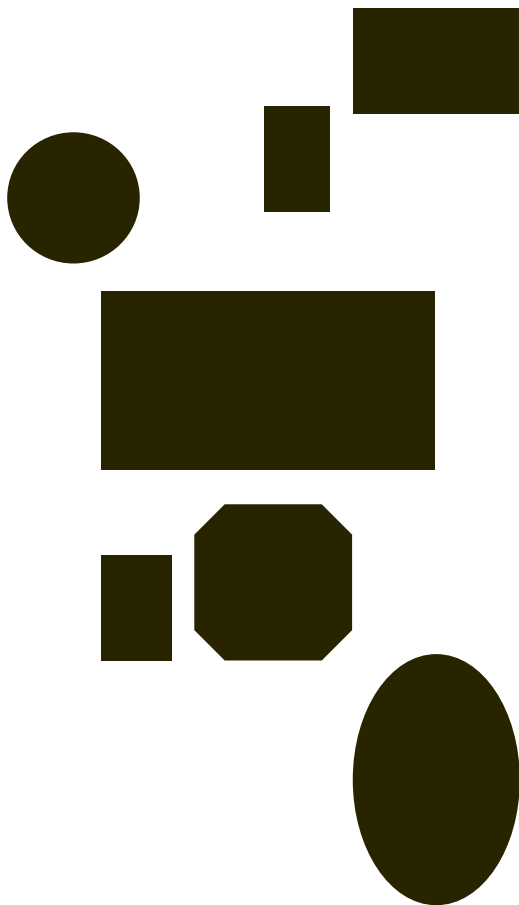

LIIA
SJÖHOLM

KASKAAT

KASKAAT

EMMI-LIIA
SJÖHOLM

*KOSMOS

Taiteen edistämiskeskus on tukenut
tämän teoksen kirjoittamista. Kiitos.

1. painos

© Emmi-Liia Sjöholm ja Kosmos 2025

ISBN 978-952-352-320-3

Kosmos on osa Werner Söderström Osakeyhtiötä
Lönrotinkatu 18 A, 00120 Helsinki

***KOSMOS**

Painettu EU:ssa.

Tuoteturvallisuuteen liittyvät tiedustelut:
tuotevastuu@kosmoskirjat.fi

JÄLLEENNÄKEMINEN

Hän näyttää samalta kuin ennenkin. Tarkkaavaiset kasvot, lempeä katse. Turistimeren keskeltä Vasia tunnistaa Lillin heti.

Vasia tuntee yhtäkkiä samaa vimmaa kuin silloin. Ei hän osaa asettaa sitä sanaksi, ei keksi edes kirjaimia saati tiedä niiden oikeaa järjestystä.

Vasia yskii, ei siksi että olisi kipeä vaan koska Lilli on Lilli.

Kaukaa ei näe, onko kasvoissa enemmän uurteita kuin ennen, mutta Vasia tietää että on, kaikille tulee uurteita, hän miettii huomaako Lilli ne, muistaako Lilli vielä miltä hän näytti silloin. Onko viime kerrasta kaksikymmentä vuotta? Kaksikymmentäyksi? Jotain siltä väliltä, Vasia päättää, vaikkei se ole mahdollista. Ei ajanlasku toimi niin. Silloin oli kesä ja niin on nytkin.

Kaksikymmentäyksi, koska hänen paluustaan saarelle on kymmenen. Matematiikka on helppoa ja luotettavaa, se pysyy samana, vaikka muisti pätkee.

Hän pitää enemmän parittomista luvuista. Ne ovat viehättävempiä. Pitääköhän Lillikin enemmän parittomista? Täytyy muistaa kysyä.

Vasia kaivaa puhelimen taskustaan, kääntää kameran, varmistaa ettei ripsiväriä ole valunut silmien alle. Huokaisee mutta enemmän sisäänpäin, pyyhkii mustat hiput poskipäiltä, sukii hieman hiuksiaan. Ei ole tyytyväinen, kaivaa laukustaan hiuslenkin ja alkaa väkertää nutturaa pääläelle, avaa sitten hiukset jälleen, sormet tekevät lettiä, sitten taas harovat ruskeita suortuvia hermostuneesti olkapäille.

Askel, loikka, viides, nyt hän on jo lähellä. Hän huutaa Lillin nimeä, painotukset tulevat vuosien jälkeen ensin väärin ja sitten oikein. Toisella kerralla Lilli jo kuulee, hän kääntyy eikä aivan heti tunnista Vasiaa muiden seasta mutta kun tunnistaa, siinä on kaikki.

Pian Lillin kädet ovat jo Vasian hartioilla, valumassa kylkiluille, löytävät niiden kapeimman kohdan. Kutittaa. Epäuskoinen nauru, Lilli pudistelee päätään.

Ihana nähdä, hän sanoo, ja niin sanoo Vasiakin. On iloinen, että Lilli otti yhteyttä.

Uskomatonta, että sinulla oli edelleen sama sähköposti. Greekgirl_82@hotmail.com.

Sinulla niin virallinen. Etunimi, sukunimi.

Lilli nauraa taas aivan kuin se olisi ollut hyväkin vitsi. Kiltteyttään ehkä. Vasian sisukset uivat vastavirtaan.

On siis minullakin sellainen. Virallinen. Nuo vanhat ohjautuvat automaattisesti uuteen osoitteeseen.

Aivan.

Hiljaisuus, jonka Vasia haluaa täyttää mahdollisimman nopeasti.

Miksi tulit? hän kysyy.

Oli vain päästävä tänne, Lilli vastaa.

Vaikka saari palaa?

Tiedän. Hirveää.

Mutta oli pakko?

Lilli räpyttää silmiään aivan kuin huuhtoakseen roskaa. Ravistaa päätään. Silmissä on surullinen läikähdys. Huono sää kotona ja niin edelleen.

Vasia tunnistaa valheen heti, näkee Lillin läpi kuinka sydän piirtää käppyrälle paljastuksen. Lillillä on salaisuus, jota tämä ei halua kertoa, ja se tuntuu pahalta. Vaikka miksi kertoisi? Ei ole mitään syytä kertoa.

Mitä olet tehnyt kaikki nämä vuodet? Kysymys karkaa kummankin äänihuulilta yhtä aikaa.

Mistä aloittaisin? Istutaanko hiekalle vai mennäänkö teras-sille? Onko sinulla jano, täällä on taas lämpöennätys.

Ei tuhlata sekuntiakaan, Lilli tahtoo, ja niinpä he painavat pakaransa suoraan kuumaan maahan. Kurkkua kuivaa, mutta Vasia nieleskelee sen syljellä liukkaaksi.

Muutamien kymmenien kilometrien päässä tuuli tarttuu kipinään ja heittää sen havupuulta pensaaseen ja jälleen seuraavaan havupuuhun, oliivilehtoon, kunnes jäljellä on enää mustia luurankoja, palaneita tulitikkuja. Täällä meri jatkaa ikiliikkumistaan, ilkkuuko se jopa? Hiljaa!

Nyt Vasia ei halua ajatella sitä. Mielessä on tuhat kysymystä mutta oikeasti vain yksi: miksi lakkasit vastaamasta viesteihin? Mutta Vasia ei kysy sitä. Sen sijaan Vasia kysyy:

Vieläkö piirrät?

Mihin menit opiskelemaan?

Seurusteletko?

Saitko lapsia? Et tietenkään. Ei siis sillä ettetkö... Ei mitään, sano vain.

287 päivää ennen jälleennäkemistä

Olin niin kyllästynyt ajatuksiini, että menin terapiaan. Jos kävisin itseni läpi pala palalta, voisin ehkä löytää selkeyden. Terapeutti sanoi, että muistot voi kirjoittaa halutessaan ylös, niitä voi käydä läpi päänsä sisällä, jotkut muotoilevat jopa kirjeitä. Tapoja on monia, jokaisen on löydettävä omansa, ei ole valmiita vastauksia.

Voisinpa puhua sinun kanssasi.

Sinä kesänä, kun tutustuimme, olin juuri päässyt ylioppi-laaksi, oli kuumaa ja oli liikaa alkoholia ja kaikkein eniten oli Taika. Enemmän kuin ehkä arvasitkaan.

Taika nimitti sitä etukäteen mahdollisuuksien matkaksi, mikä osoittautui lopulta hyvin todeksi, muttei sillä tavalla kuin hän sitä varmasti tarkoitti. Mikä on mahdollisuuden vastakohta? Ei ainakaan mahdottomuus, jos minulta kysytään.

Olen miettinyt paljon sitä, millainen ihminen olin. Ainakin olin kateellinen ihminen. Kadehdin kaikkia, joilla oli rahaa, ja kaikkia, jotka olivat erityisen kauniita, kaikkia, jotka saivat sen mitä halusivat, joilla oli aina ollut paljon kavereita ja

erityisen helppoa. Kadehdin kaikkia, jotka pystyivät hengittämään normaalisti ilman että heidän tarvitsi miettiä sitä, kaikkia, joita ei koskaan ahdistanut mikään. Kaikkia, jotka eivät itkeneet jatkuvasti, ja kaikkia, jotka pystyivät itkemään.

Eniten kadehdin Taikaa, vaikka tiesin sen olevan rumaa. Ei ole kaunista kadehtia parasta ystäväänsä.

Mahdollisuuksien matkalla, ensimmäisen päivän iltana, humala humautti kehooni yhtä äkisti kuin lentokone oli tipahtanut turbulenssiin ennen laskeutumistaan. Alkoholi sai aivoni räntisemään, yritin terävöittää Taikan kasvot, mutta sisäinen linssini ei toiminut, tarkennin oli jumissa. Silmät pysyivät sumeina, sekä hänen että omani.

Vittu Lilli miksi sä katot kieroan?

Taika nauroi kännistä nauruaan. Ihanaa nauruaan. Se tarttui kuin haukotus ja sai mieleni kepeäksi mutta kehoni surkeaksi.

Haukotus ei kuulemma tartu psykopaattiin. Entä nauru sitten?

Mua oksettaa, sain sanotuksi nikottelun seasta. Nauru oli laukaissut hikan, joka pyrki väkisin rytmisesti ulos. Miten monenlaisia ääniä ja reaktioita suusta purkautuuukaan.

Et voi olla vielä noin paskana. Paljon kello on? Taika kysyi.

Pienen huoneen toisella laidalla Meeri vilkaisi urheilukelloa ranteessaan ja vastasi Taikalle. Ei edes yhdeksää. Taika kääntyi puoleeni.

Lilli me tultiin tänne bilettämään. Nyt et luovuta. Ota vettä. Anton, anna sille vettä.

Anna ite, Anton vastasi ja rutisti Meeriä pienessä noja-tuolissa tiukemmin kainaloonsa. Hänen kätensä hakeutui

Meerin paidan alle, mutta Meeri veti sen määrätietoisesti pois ennen kuin helma nousi enempää tai sormet ehtivät rinnalle.

Meeri.

Taikan ystävä.

En voi sanoa, että Meeri tai Anton olisivat olleet minun ystäviäni. He olivat niitä ihmisiä, jotka häilyvät elämässä muiden kautta halusit tai et. Kumpaakaan en erityisesti kaivannut maailmaani, mutta siinä he olivat.

Taika huokaisi syvään, joten könsyin itse lattialta jääkaapille ja kaadoin isosta kanisterista lasillisen lähdevettä. Kylmä valui ruokatorvea pitkin ja jäädtytti siihen kivun. Löin nyrkillä rintaan muutaman kerran hämätäkseni aistejani. Ei auttanut.

Palasin muiden luokse ja asetuin selälleni lattialle. Käteni kopsahti vahingossa seinään, jonka takana Meerin ja Antonin identtinen hotellihuone sijaitsi. Morsetin karheaan pintaan S.O.S.

.....

ja vielä kerran

.....

Rystyseen tuli naarmu. Kukaan ei tullut apuun.

Tunsin, kuinka se teki tuloaan, ja nousin jälleen kiivaasti seisomaan. Juoksin kylpyhuoneeseen ja ehdin juuri painaa pääni pöntön syvyykseen ennen kuin vatsani sisältö ryöpsähti ylös. Taika ryntäsi perääni ja otti hiukseni käsiinsä, puristi niistä pienen poninhännän lempeästi sormiensa väliin ja silitti selkääni. Kuiskasi jotain korvaani.

Mitä?

Ei mitään.

Mietin edelleen, mitä Taika mahtoi sanoa. Olisiko se avain kaikkeen? Hän nosti minut pystyyn ja läpsäisi poskeani niin kovaa, että silmäni levähtivät selälleen.

Saatana, hätkähdin.

No niin heräsithän sä.

Miksi sä noin teit?

Nyt lähdetään.

Taika käveli takaisin muiden luokse ja hoputti heitä. Katsoin itseäni peilistä. Silmieni tilalla oli mustat aukot.

Lähin baari oli kylän ainoa. Ulkonäöstä päätellen yksikään asiakas ei ollut paikallinen, mutta meidän lisäksi parikymmentä muutakin turistia joi itseään humalaan. Seurasin Taikaa, liimaannuin hänen kylkeensä ja pitelin kädestä, koska pelkäsin eksyväni. Olisin halunnut nukahtaa niille sijoilleni, mutta Taika piti minut liikkeessä. Olin lainannut häneltä korkokengät, joiden remmi porautui ihooni ja oli aiheuttanut kirvelevän hiertymän jo matkalla. Olisi pitänyt valita omat lenkkarit, mutta Taika oli vakuuttanut, että teki sin sandaaleissa paremman vaikutuksen. Korkokengät saivat paksut jalkani näyttämään sirommilta. Vaikutuksen keneen? Katsoin ympärillemme ja näin vain Taikan.

Taikalla oli punainen tukka.

Taikan tukka ulottui pepun päälle.

Taikan tukka oli tullessa.

Räpyttelin silmiäni.

Anton haki itselleen ja Meerille juotavaa. Taikakin suuntasi baaritiskille ja vilkaisi minua ennen kuin teki tilauksen.

Mikä olo?

Kyl tää kai tästä.

Taika tilasi kaksi sinistä drinkkiä. Hänellä oli uskomattoman hyvä viinapää. Kun minä yritin juoda itseni mukavaan humalaan, päädyin aina väärään osoitteeseen. En siis kirjaimellisesti. Sisimmässäni. Kolkutin ovia, joita en olisi halunnut avata, mutta silloin oli jo myöhäistä. Ovia, joiden takaa paljastui rumia maisemia, jyrkänteitä, vääristäviä peilejä. Pelletalon pyörivä lattia. Nytkin olin kynnyksellä. Käteni oli jo ovenkahvalla, valmiina, mutta Taika otti siitä kiinni ja veti minut luokseen.

Lilli, Taika sanoi ja kumartui kasvojeni eteen. Pitääkö mun taas läpsiä sua?

Jos mä meen vaan takas hotelliin?

Et!

Pliis, mulla on vitun hirvee olo.

Käy oksentaa uudestaan.

Ei mua okseta.

Taika lähti kuljettamaan minua vessaan. Nilkkani muljahti korkojen takia, mutten humalaltani tuntenut kipua. Pääsimme koppiin, Taika asetti lattialle käsipapereita ja käski polvistumaan niiden päälle. Tottelin. Sitten hän työnsi sormensa syvälle kurkkuuni.

Olimme molemmat jo kokeneet pahempaakin kuin ystävän viattomat ja hyväntahtoiset sormet.

Oksennus purkautui minusta kovaäänisesti kuin sisälläni olisi ollut demoni. Sitä tuli valtavalla voimalla, kunnes ei enää tullut. Peräännyin ovelta, kaikilta ovilta.

Haluatko sä ottaa jotain miedompaa? Vaikka kalan?

Ehkä yhden, vastasin ja nousin.

Sitäkin se joskus oli. Oksentamista, jotta sai juoda lisää. Psykopaatit välttelevät tutkimusten mukaan tylsyyttä. Ehkä

siksi haukotukset eivät tartu heihin. Entä oksennusrefleksi?

Menimme tanssilattialle. Se oli pieni. Oikeastaan pelkkä lattia, mutta joskus asioista tulee suurempia, kun vain päättää niin, ja me päätimme liikuttaa kehojamme tuon lattian yllä. Silmiä jomotti, niissä tuntui epätavallinen paine, joten suljin ne. Musiikista oli vaikea saada selvää, äänet sulautuivat metelimatoksi, joka lakkasi lopulta olemasta. Kuuntelin ympäristöä ihoni avulla, se riitti. Välillä se tunnisti Taikan, välillä oli pitkään hiljaista. Jossain vaiheessa Meeri tuli sanomaan, että hän lähtisi hotellille, jotta jaksaisi aamulla lenkille. Taika ei estellyt. Sydämeni pumppasi kiivaasti verta. Olin tärkeämpi kuin Meeri. Olin ystävä, jonka kurkkuun työnnetään sormet, jotta saa olla pidempään yhdessä.

En tiedä kuinka kauan tanssin, mutta kun avasin silmäni, Taika ei enää ollutkaan siinä. Storobovalot. Epämääraista hälinää. Joltakulta tippui juomalasi pieniksi sirpaleiksi lattialle.

Heissä oli jotain rujoa. Sellaista räkäistä jätkämäisyyttä, jota tapasi vielä yläasteen tupakkapaikalla muttei enää kuvataidelukiassa. He olivat brittejä, heitä oli kolme, parikymppisiä, äänekkäitä. Ärsyttäviä. He nojailivat baaritiskiinkin eivätkä väistäneet, kun yritin päästä ohi. En katsonut heidän kasvojaan, painoin pääni ja käännysin takaisin, kiersin baaria eri suuntaan vain kuullakseni heidän huutonsa edelleen tärykalvollani, joka kuljetti äänet välikorvaan ja voimisti niitä. Kaikki kuulosti nyt häiritsevän väkevältä.

En löytänyt Taikaa enkä löytänyt Antonia, mutta hänestä en ollut huolissani. Anton oli yleensä siellä missä Meerikin. Juoksin vessaan, joka oli tyhjä. Näin itseni aiempaa tarkem-

min peilistä, meikit olivat levinneet silmien alle. Huuhtelin kasvoni vedellä, musta suttaantui entistä pahemmin, pyyhin sotkua paperilla, mutta ripsiväri oli takertunut ihoon.

Astuin ulos vessasta, ulos baarista. Oli edelleen kuuma, vaikka aurinko oli nukkumassa. Halusin itsekin olla nukkumassa. Istuin katukivelle ja näpersin sandaalien solkia auki, toinen niistä oli jumissa mutta luovutti vihdoinkin. Astuin paljaat varpaani lämpimään asfalttiin ja nousin pystyyn. Ehkä Taika oli lähtenyt hotellille. Oikealle vai vasemmalle?

Taksi ajoi ohitseni ja kuljettaja laski ikkunan. Tarvitseeko tyttö kyydin, kuski kysyi ja pudistin vimmaisesti päätäni.

Älä koskaan nouse vieraiden ihmisten kyytiin!

Jotenkin selvisin takaisin, vaikka käännysin kaksi kertaa väärästä kadunkulmasta. Pimeässä kaikki näytti uudelta tai samalta. Sitten tuttu rakennus, valkeaa rappausta. Jo kaukaa huomasin, että Taika makasi vaatimattoman uima-altaamme reunalla, toinen käsi muodosti vedessä kahdeksikkoa. Astuin hänen viereensä, Taika avasi silmät.

Mihin sä oikein katosit? Taika kysyi.

Ai mihin mä katosin? Mihin ite katosit?

Mä etin sua varmaan puol tuntia.

Ai? Mä en menny mihinkään.

No mut nyt me ollaan täällä. Mennääks uimaan?

Taika kierähti veteen vaatteet päällä ennen kuin ehdin sanoa mitään. Hänen ääriiviivansa liukenivat veden alla. Noustuaan pintaan Taika vetäisi minua nilkasta, jolloin horjahdin ja kaaduinkin itsekin altaaseen.

Taikan hiukset kuin lonkerot.

ANATOMIA

Lilli on nukahtanut puun juurelle. Vasiolla on edelleen jano, mutta hän ei halua jättää Lilliä yksin, aivan kuin ei halunnut jättää yksin koiranpentua, joka tuotiin hänen hoidettavakseen vuosia sitten. Pentu oli löydetty roskiksesta. Vasia kylvetti sen, hääti kirput, antoi ruokaa. Se nukahti hänen syliinsä heti kun aisti, että vaara oli vihdoin ohi.

Lilli jutteli ennen nukahtamistaan niitä näitä. Jokin vuosien tuoma kohteliaisuus on kasvanut heidän väliinsä, eikä Vasia haluaisi olla kohtelias. Hän haluaisi olla suora, hän haluaisi hypätä takaisin nuoruuden mutkattomuuteen. Vasia miettii, miksi Lilli on yhtäkkiä tullut kaikkien vuosien jälkeen tänne asti tapaamaan häntä. Ei hänellä mitään tapaamista vastaan ole, tietenkään.

Vasia ei ole käynyt kuukausiin treffeillä. Hän ei tosin tiedä ovatko nämä treffit ja jos ovat, mihin kategoriaan ne tipahtavat.

Hyviä treffejä on monenlaisia: älykkäitä, kiimaisia, kunnioittavia, hulvattomia, räävittömiä, säädyttömiä, rauhallisia, hengästyttäviä, päättymättömiä, nopeita, yllättäviä.

Voivatko treffit olla hyvät, jos toinen nukahtaa? Jotain kai tämä kohtaaminen merkitsee.

Vasia pitää treffeistä, joissa on jotain todellista, jotain, mikä jää iholle vielä seuraavana päivänä. Hän pitää treffeistä, joilla tapahtuu jotain odottamatonta, pieniä yksityiskohtia. Vasia pitää treffeistä, joilla toinen osaa kysyä juuri oikean kysymyksen, johon vastaaminen tuntuu enemmän itsensä löytämiseltä kuin paljastumiselta. Hän pitää treffeistä, jotka eivät tunnu suunnitelluilta vaan siltä kuin ne olisivat tapah-tuneet väistämättä.

Hän ei pidä treffeistä, joiden yllä leijuu huono omatunto. Jos hän on suostunut näkemään, vaikkei ole oikeasti kiinnos-tunut. Jos hän ajattelee treffikumppanin ulkonäöstä jotain ikävää ja tuntee siksi olevansa julma ja pinnallinen.

Lilli heiluttaa jalkojaan kuin unissaan juokseva koiranpentu.

Vasia laskee kätensä Lillin nilkalle, silittää sitä hieman.

277 päivää ennen jälleennäkemistä

Näin eilen teatterissa sooloesityksen, jonka aikana kaikki valot sammutettiin aika ajoin koko salissa, aivan kaikki. Oli se ja sama pitikö silmiä auki vai kiinni, ja minä pidin niitä auki odottaen jotain. Mitä tahansa. Yllättäkää minut! Ihan totta, eniten elämässä kaipaan sitä, että joku tekee jotain sellaista, mitä en osaa odottaa.

Ajattelin, että tämän lähemmäksi ei elävä ihminen voi päästä sitä, mitä kuolema on, kaiken poissaoloa. Pimeässä aistit herkistyivät ja kuulin sanat tarkemmin, sävelet lävistivät minut. Jotenkin näin:

Jokainen iltani on arvoitus, odotus kuin tuska, liian monesti haluaisin sanoa sinulle ei ja sitten näen sinut, eikä minulla olekaan voimaa. Sydämeni vastustaa sinua, mutta kehoni ei.

Ja näin:

Tulet kotiini milloin haluat, erityisesti öisin. Nukut täällä, lähdet pois, päätös on aina sinun. Tiedät hyvin, että täällä ylhäällä, pahimmassakin tapauksessa, saat minut kokonaan, jos haluat, yhdeksi yöksi.

Mikäli edes käänsin sanat oikein.

Kerroin esityksestä terapeutilleni. Hän kuunteli tarkkaavaisesti muttei innostunut. Joskus toivoisin, että terapeutti saisi innostua, saisi heittäytyä mukaan tarinaan, saisi kysyä, että todellako, oliko se tosiaan noin hyvä, voi kerro toki lisää, kerro miten kuolema oli kuvattu, kerro miten näyttelijä kurlutti pahaa sisältään kuin riivattu, kerro vielä, miten asiat toistuivat ja toistuivat kyllästymiseen saakka, kerro miten piinaavaa sinulla oli siinä penkissä, kun tarina ei edennyt, kerro miten vaikeaa sinulla on kun et saa räplätä puhelintasi, kerro miten juuri siksi arvostit teosta, miten arvostit sitä että jouduit ponnistelemaan, kerro miten se synnytti aivoissasi uusia reittejä, kerro kaikki, kerro aivan kaikki!

En tiedä, ehkä jotkut terapeutit innostuvat asiakkaitaan ja heidän tarinoistaan. Harmittaa, ettei minulla ole sellaista terapeuttia, jota voisin palvoa. Aika usein tuntuu siltä, että menen terapeuttini luokse vastentahtoisesti, istumaan nojatuoliin kahdesti viikossa. Meillä on erilaiset nojatuolit. Omani on punaista samettia, hänellä vihreää villakangasta. Ne riitelevät, en ikinä valitsisi vastavärejä niin isoihin sisustuselementteihin.

Joskus tuntuu, että pidän enemmän siitä, kun saan kertoa terapiastani muille, kuin itse terapiassa käymisestä. Nykyään kaikki käyvät terapiassa. Siinä ei ole enää mitään ihmeellistä. Oikeastaan on ihmeellisempää, jos ei käy terapiassa ja kaikkein ihmeellisintä on, jos ei edes halua käydä terapiassa. Mutta mitään tästä en kerro terapeutilleni.

Hän kysyi viimeksi, olenko pystynyt nukkumaan ja sanoin, että silloin tällöin. Hän kysyi, mietinkö öisinkin Taikaa ja

ärsyynnyin, kun jouduin toistamaan itseäni – että mietin Taikaa ihan koko ajan.

Terapeuttini huone on kolkosti valaistu. En pidä kattovaloista, pitäisi olla enemmän pistemäisiä valoja. Kattolamppu langettaa kaiken päälle yhden ja saman peiton, se tekee kaikesta rumaa. Sanoin siitä terapeutilleni, hän pyysi anteeksi ja kysyi, halusinko sammuttaa valot. En nyt sentään, se olisi naurettavaa. Miksi se olisi sinusta naurettavaa, terapeutti kysyi, enkä jaksanut sanoa mitään.

Etsin terapeuttia monta kuukautta. Kävin monen eri naisen luona, mutta jokainen heistä ärsytti minua. Yksi oli huomattavan ylipainoinen, hänen vatsansa valui häpykummun päälle ja hän raahasi toista jalkaansa omituisesti. Vastaanottohuone oli käsittämättömän pieni, siellä oli pelkkä iso nahksohva, minkä vuoksi naista itseään varten huoneeseen mahtui vain satulatuoli. Kattolamppu sirisi ja mietin, etten ikinä pystyisi viettämään kolmea vuotta sellaisessa äänimaisemassa, en olisi kuullut ajatuksiani. Seuraava nainen hymisi kuin olisi halunnut antaa ääntelyllään jonkinlaisen hyväksynnän jokaiselle turhallekin ajatukselleni. Kolmas näytti siltä, että oli jatkuvasti puhkeamassa kyyneliin, enkä kaivannut sääliä. Neljännellä oli häiritsevää karvaa ylähuulessa.

Jälkeenpäin mietin, oliko se sisäistettyä naisvihaa. Miksi inhosin näitä naisia niin paljon?

Päädyin etsimään kaikki vapaana olevat miesterapeutit, heitä ei ollut montaakaan, harva terapeutti oli valmis ottamaan uutta asiakasta, koska tosiaan nykyään kaikki käyvät terapiassa. Tapasin ensimmäisen ja ainoan, joka vastasi sähköpostiini. Siinä vaiheessa riitti, että mies oli yhtä neut-

raali kuin hengettömät silmälasinsa, joiden asentoa hän korjasi monta kertaa istuntomme aikana ja korjaa yhä.

Ai niin, ja näinkin näytelmässä laulettiin:

Ajatukset tulevat ja menevät, sellainen on elämä.

Keskustelimme viimeksi jälleen mahdollisuuksien matkasta. Saari oli kuin kirottu, kaskaat eivät pysyneet piilossaan ääntelemissä, näin niitä kaikkialla.

Uima-altaalla.

Kahvilassa.

Rannalla.

Ne olivat joko eksyneitä tai röyhkeitä.

Kaskaat kopsahtelivat keskellä yötä terassimme lasioveen ja kuolivat niille sijoilleen. Retkottivat kivilaatoilla toisensa päällä kuin juoksuhaudassa. Kerran yksi heilutti vielä aamullakin jalkaansa, oli haavoittunut, muut raajat sojottivat eri suuntaan. Kymmenkunta muurahaista kuhisi sen ympärillä. Yksi lähti kauemmas ja kohtasi toisen muurahaisen, joka puolestaan lähti kauemmas ja kohtasi jälleen uuden lajitoverin. Pian he olivat tiedottaneet toisilleen avuttomasta saaliista. Muurahaiset ahersivat kaskaan ympärillä ja yhdessä he saivat sen liikkumaan. Hitaasti mutta päättäväisesti. Lopulta jäljellä oli vain märkä läntti.

Minne tahansa menimme, kaskaat katsoivat Taikaa. Aivan kaikki katsoivat Taikaa. Minäkin katsoin Taikaa, myös salaa. Katsoin häntä ensimmäisenä yönä sängyssämme. Lakana oli rutussa selkäni alla. Taika otti tilaa kuten aina, hän oli levittäytynyt parisängyn poikki, tuntui että hänenkin raajojaan oli joka puolella. Hän nukkui toppi päällä, ilman pikkuhousuja,

Taika nukkui aina ilman pikkuhousuja. Muista tämä kun sanon: Taika todella nukkui aina ilman pikkuhousuja.

Olin levoton, ahdistunut, ensimmäistä kertaa yksin ulkomailla. Olen edelleen ensimmäisinä matkustuspäivinä ihan sekaisin. Muutos on liian suuri, en ehdi mukaan. Lentokone heittää kehoni vauhdilla vieraaseen paikkaan eikä anna aikaa sopeutua.

Taika kuorsasi, mutta se ei häirinnyt minua. Se oli kuin unilääkettä levottomille aivoilleni. Taikan kuorsaus juurrutti minua vieraille maaperälle. Hän nukkui kädet levällään ja vatsa paljaana. Hänelle kaikki oli helppoa. Laskin käteni kevyesti navan päälle, pallea kohoili ylös ja alas. Hän ei herännyt. Taika hikoili aiemmin juomaansa alkoholia, vauvahiukset olivat kastuneet ja kihartuneet otsalta. Hänen pisamaisella nenänpäällään oli muutama hikikarpalo. Rakastin Taikan pisamia. Olin rakastanut ensikohtaamisestamme saakka.

Taika pulpetin ääressä.

Taika kääntymässä kohti.

Kesän liukuvärjäämä iho.

Pisamia nenällä, pisamia poskipäillä.

Pisamia hiusrajalla ja silmien nurkissa.

Olkapäille saakka pisamia.

Katse joka sanoi, että tästä lähtien me ollaan ystäviä.

Taika ei enää katsonut minua sillä tavalla. Hän katsoi ontommin.

En jaksaisi ajatella Taikaa jatkuvasti, mutta kai minun on käytävä tämä kaikki läpi, joka ikinen yksityiskohta, jonka muisti on tallentanut.

YSTÄVYYS HALU SYYLLISYYS

Lilli ja Taika ovat parhaat ystävykset, tai niin ainakin Lilli ajattelee. Tytöt ovat matkustaneet lomalle Kreikkaan, ja vaikka iholla väreilevät auringon paahde ja vapaus, ilmassa leijuu uhka.

Parikymmentä vuotta myöhemmin Lilli ei vielääkään tiedä, mitä tapahtui. Onko hän syyllinen ja jos, mihin? Voisiko paluu lomasaaressa ratkaista jotakin, osaisiko Vasia auttaa paikkaamaan aukot tarinasta?

Kaskaat on koskettava ja jännitteinen kertomus ystävyyspimeistä puolista, läheisyyden janosta ja katseen voimasta. Romaani näyttää, kuinka aikuisuuden kynnyksellä kamppailevia tyttöjä heittelevät hellyys, haavoittuvuus ja julmuus, ja kuinka pitkiä ovat ne varjot, joita jotkin ohimennen tehdyt päätökset voivat elämään jättää.

*KOSMOS

ISBN 978-952-352-320-3
84.2 | 9789523523203